

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **Ing. F. K.**, zastoupeného Mgr. Miloslavem Čejkou, advokátem v Brně, Šumavská 31a, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihomoravského kraje**, se sídlem Brno, Žerotínovo náměstí 3/5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 7. 2012, č. j. 31 A 47/2011 – 223,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2009, č. j. JMK 49592/2009, jakož i jemu předcházejícího rozhodnutí Městského úřadu Břeclav, odboru životního prostředí ze dne 12. 1. 2009, č. j. MUBR 1950/2009. Rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí, kterým bylo, postupem dle ustanovení § 82 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon"), povoleno užívání stavby *Závlaha Podivín – Lužice, 3. stavba*. Krajský soud v Brně žalobou proti shora uvedenému rozhodnutí jako nedůvodnou zamítl.

V odůvodnění svého rozsudku krajský soud uvedl, že jeho předcházející rozhodnutí - usnesení ze dne 8. 7. 2010, č. j. 31 Ca 135/2009 – 93, kterým byla žaloba původně odmítnuta, bylo zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 2 As 89/2010 – 146. Nejvyšší správní soud neakceptoval názor krajského

soudu, že žalobci nesvědčí v projednávané věci aktivní legitimace, ve smyslu ustanovení § 65 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.), neboť naznal, že v řízení před krajským soudem nebylo na jisto postaveno, zda je žalobce vlastníkem pozemků sousedících s kolaudovanou stavbou nebo pozemků, nacházejících se přímo pod ní. Krajskému soudu bylo uloženo, aby se zabýval tím, zda mohlo být napadenými správními rozhodnutími zasaženo do hmotně právního postavení žalobce (aktivní žalobní legitimace dle § 65 odst. 1 s. ř. s.), případně zda lze jeho aktivní legitimaci dovodit alespoň z tvrzeného porušení pravidel předcházejícího správního řízení, ve smyslu ustanovení § 65 odst. 2 s. ř. s. V intencích takto vysloveného závazného právního názoru krajský soud aktivní legitimaci žalobce k podání žaloby v dalším řízení uznal a jeho žalobu projednal meritorně.

Krajský soud na základě provedeného dokazování naznal, že žalobce je skutečně vlastníkem pozemků nacházejících se pod kolaudovaným vodním dílem a je tedy nutno posoudit, zda zkolaudováním této stavby mohlo dojít k zásahu do jeho vlastnického práva, tak jak to bylo namítáno žalobou. Uvedl, že právní rámec posouzení dané věci vyplývá z ustanovení § 81 a § 82 stavebního zákona; stavební úřad tak musí posoudit, zda byla stavba povolena dle schválené dokumentace a podmínek stanovených v územním a stavebním povolení, zda splňuje technické normy a zda nevykazuje závady bránící jejímu užívání. Pokud jde o okruh účastníků řízení, zde stavební zákon stanovil kritéria (právní, nikoliv skutková) zcela jednoznačně, bez možnosti tento okruh osob dále rozšiřovat. Je totiž třeba chránit nejen práva osob, jichž se může dotknout situace, kdy stavební úřad zkolaudoval něco, co zkolaudovat neměl; chráněna musí být také práva a zájmy stavebníka a dalších účastníků řízení, a to v tom smyslu, že by připuštění dalších osob do tohoto řízení mohlo proces kolaudace zkomplikovat. Kolaudační rozhodnutí se vydává v době, kdy je posuzovaná stavba povolena, námitky proti jejímu povolení vypořádány, fakticky již existuje a je připravena plnit svůj účel. Smyslem kolaudačního řízení a rozhodnutí je tedy posoudit, zda byla stavba provedena ve shodě s tím, jak byla povolena a zda je způsobilá řádně plnit svůj účel. Zjišťuje se, zda byly dodrženy podmínky stanovené v předcházejících řízeních, v nichž se rozhodovalo o tom, jak bude stavba provedena; právě v těchto řízeních mohou osoby, jejichž vlastnická či jiná věcná práva by mohla být stavbou přímo dotčena, uplatňovat proti stavebnímu záměru námitky. Pravomocným ukončením územního a stavebního řízení se tato práva vyčerpají, neboť rozhodnutí, jímž se jen potvrzuje dodržení předem stanovených podmínek pro umístění a realizaci stavby na ně již dopad mít nemůže.

Z hlediska skutkového stavu věci (s přihlédnutím k žalobní argumentaci) krajský soud konstatoval, že správní orgán prvého stupně dospěl k závěru, že stavba je (z hlediska technického) provozuschopná a nejsou zde dány okolnosti, které by ohrožovaly veřejné zájmy či řádné a nerušené užívání stavby k určenému účelu. Současně ovšem potvrdil, že mezi žalobcem a investorem dosud nedošlo k vypořádání majetkových poměrů k nemovitostem, na nichž je kolaudovaná stavba umístěna. Z hlediska podmínek vyplývajících z ustanovení § 81 stavebního zákona však stavební (vodoprávní) úřad považoval stavbu za způsobilou k předpokládanému účelu užívání a proto provedl její kolaudaci. Žalovaný následně v rámci odvolacího řízení vypořádal a posoudil odvolací námitky žalobce a vzhledem k tomu, že byly v podstatě totožné s námitkami podanými v kolaudačním řízení, napadené prvostupňové rozhodnutí potvrdil, neboť dospěl k závěru, že věc byla orgánem prvého stupně posouzena správně. K žalobcem namítané skutečnosti, že kolaudovaná stavba se nachází na jeho pozemcích bez toho, že by s ním investor

(stavebník) provedl majetkoprávní vypořádání, žalovaný uvedl, že vlastnické vztahy mezi žalobcem a investorem nemohou být řešeny v řízení kolaudačním; svou relevanci měly v řízení o povolení stavby. Pokud nedojde k dohodě o narovnání vlastnických vztahů mezi žalobcem a investorem smluvně, lze tuto otázku řešit v rámci občanskoprávního řízení. V době, kdy byla stavba vodního díla povolována, bylo nesprávně jednáno s uživateli dotčených pozemků, a nikoliv s jejich vlastníky – z tohoto důvodu proto vlastnická práva žalobce k pozemkům nacházejícím se pod stavbou vodní nádrže nebo v její bezprostřední blízkosti nebyla dosud dořešena.

Krajský soud toto hodnocení věci aproboval. Jakkoliv uznal, že v průběhu celého dlouhodobého řízení, týkajícího se vybudování předmětné stavby, žalobce z uvedených důvodů subjektivně pociťuje křivdu, konstatoval, že tento stav nelze napravit způsobem, který žalobce zvolil. S ohledem na situaci, která byla v oblasti právní úpravy stavebního řízení dříve platná, nebyly proti povolení nyní kolaudované stavby vzneseny žádné námitky, stavební povolení nabylo právní moci a na jeho základě byla stavba zrealizována. Předmětem kolaudačního rozhodnutí, je již pouze otázka dodržení zákonných podmínek pro kolaudaci takové stavby, proto námitky a požadavky vztahujících se k majetkoprávnímu vypořádání pozemků, na nichž je stavba realizována, nemohou být v rámci kolaudačního řízení relevantní a je nutno je vyřešit v rámci občanského soudního řízení. Stavební úřad může o zamítnutí návrhu na užívání stavby rozhodnout záporně pouze v případě, kdy nejsou splněny podmínky uvedené v ustanovení § 81 odst. 1 stavebního zákona; může též, je-li toho zapotřebí, stanovit i podmínky pro její užívání (§ 82 odst. 1 stavebního zákona). Otázky vypořádání majetkoprávních vztahů k nemovitostem dotčeným takovou stavbou mezi zákonem stanovená kritéria nepatří a stavební (vodoprávní) úřad není oprávněn do nich jakkoliv zasahovat.

Krajský soud vypořádal též námitku žalobce vztahující se k předcházejícímu procesnímu postupu žalovaného, kdy namítal, že jeho předchozí rozhodnutí ve věci ze dne 15. 5. 2007 (kterým bylo zrušeno předchozí kolaudační rozhodnutí k dané stavbě) nemělo být doručeno účastníkům řízení do vlastních rukou a tudíž nemohlo nabýt právní moci. K tomu krajský soud uvedl, že s žalobcem bylo vždy jednáno jako s účastníkem řízení a bylo mu doručováno. Namítá-li, že rozhodnutí bylo doručováno pouze veřejnou vyhláškou, přesahuje tato námitka rámec daného řízení, neboť žalobce je oprávněn žalobou namítat pouze porušení svých práv, nikoliv práv ostatních účastníků řízení.

Ze všech těchto důvodů proto krajský soud žalobu zamítl.

Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností opírající se o důvody vyplývající z ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s.

Stěžovatel se především domnívá, že krajský soud pochybil, nezohlednil-li skutečnost, že se žalovaný řádně nezabýval jednotlivými odvolacími námitkami stěžovatele, kdy na některé z nich vůbec neodpověděl, na některé odpověděl toliko velmi vágně a jiné rovnou zamítl. Poukázal na dikci ustanovení § 81 odst. 1 stavebního zákona s tím, že jím namítaná abraze břehů zkolaudované vodní nádrže nepochybně ohrožuje veřejné zájmy (především z hlediska ochrany života a zdraví osob), což představuje nesplnění jedné ze zákonem stanovených podmínek pro kolaudaci stavby. Abraze je

přitom již v takovém rozsahu, že břehy nádrže původně projektované na pozemcích žalobce se fakticky posunuly až na pozemky sousední. Dále měl krajský soud pochybit tím, že nezohlednil nesplnění jedné ze základních podmínek vyplývajících z povolení stavby ze dne 6. 3. 1978, a to konkrétně podmínky č. 4, dle které měl investor, v případě, že se mu nepodaří získat potřebné nemovitosti nebo práva k nim dohodou, požádat příslušný stavební úřad o vydání vyvlastňovacího rozhodnutí nebo rozhodnutí o zřízení věcného břemene. Ani jeden z těchto kroků však investorem (respektive jeho právním zástupcem) učiněn nebyl a nebyla tak splněna podmínka stavebního povolení, což je opět v rozporu s požadavky ustanovení § 81 odst. 1 stavebního zákona. Dále je kasační stížností krajskému soudu vytýkáno nezohlednění skutečnosti, že žalovaný nerespektoval fakt, že jeho předcházející rozhodnutí o odvolání ze dne 15. 5. 2007, č. j. JMK 48276/2007, kterým bylo zrušeno přecházející kolaudační řízení, nebylo dosud oznámeno zveřejněním na úřední desce všem 276 účastníkům kolaudačního řízení, v důsledku čehož ani nemohlo nabýt právní moci. Je tedy zřejmé, že celé navazující řízení je neplatné. Taktéž měl krajský soud pochybit tím, že nezohlednil fakt, že v žádosti investora o povolení trvalého provozu pro stavbu *Závlaha Podivín – Lužice 3. stavba,* je uvedena nepravdivá skutečnost zásadní povahy, a sice že pozemky určené k trvalému záboru byly smluvně převedeny do vlastnictví Oblastní státní meliorační správy Brno. K takovému převodu ovšem do dnešního dne nedošlo a jmenovaný subjekt nakládá s pozemky neoprávněně. Žalovaný se přitom s touto námitkou v předchozím řízení nevypořádal, jakkoliv se toto nepravdivé tvrzení stavebníka v žádosti o kolaudaci přímo dotýká existence vlastnického práva vlastníků pozemků, na nichž je postavena umělá vodní nádrž. Kolaudačnímu orgánu tím stavebník zastírá skutečnost, že nesplnil podmínku č. 4 stavebního povolení. K tomu stěžovatel dodává, že investor ve svém doplnění žádosti o povolení užívání vody ze dne 7. 9. 1997 uvedl, že majetkoprávní vztahy pro závlahovou nádrž jsou v současné době řešeny, přičemž investor předloží písemný souhlas majitelů pozemků nejpozději při místním šetření. Dle názoru stěžovatele krajský soud pochybil též tím, že nezohlednil fakt, že (blíže konkretizované) pozemky ve vlastnictví stěžovatele nebyly nikdy vyňaty ze zemědělského užívání, ve smyslu rozhodnutí bývalého Okresního národního výboru v Břeclavi, ze dne 20. 10. 1980, č. j. Zem 1109/80-201/1/Pa a ze dne 22. 7. 1980, č. j. Zem 798/80-201/1/Pa, jakož i předchozího souhlasu s trvalým a dočasným odnětím zemědělské půdy, vydaným Ministerstvem zemědělství a výživy ČR dne 4. 11. 1975 pod č. j. 807/73-V/2, neboť tyto pozemky v nich nejsou vůbec uvedeny. Dříve bonitní pozemky žalobce byly stavbou vodní nádrže znehodnoceny a jejich užívání je stěžovateli znemožněno. Stěžovatel krajskému soudu také vytýká, že nezohlednil skutečnost, že žalovaný nesprávně posoudil a vyhodnotil předloženou dokumentaci ke kolaudaci předmětné stavby, závěry místních šetření, žádost investora o kolaudaci, hledisko širšího vodohospodářského zájmu, předložené doklady, vyjádření a posudky orgánů a organizací a dále námitky, připomínky a požadavky účastníků řízení, jakož i to, že žalovaný v důsledku toho nesprávně zamítl odvolání žalobce, čímž potvrdil, že stavba je provozuschopná.

Kromě těchto kasačních námitek, vztahujících se k tvrzené nezákonnosti rozhodnutí žalovaného, respektive jemu předcházejícího řízení, stěžovatel též namítá procesní vady v řízení před krajským soudem. Krajskému soudu tak vytýká, že nerozhodl o námitce proti protokolu z ústního jednání ze dne 28. 3. 2012, vyhotovené stěžovatelem dne 29. 6. 2012. Krajský soud rovněž nerozhodl o dalších požadavcích stěžovatele uvedených v této námitce, a to zejména, aby byla jednací síň vybavena nahrávacím zařízením. Stěžovatel namítal chybnou protokolaci svého přednesu v podobě *„senát, který*

rozhodoval usnesením ze dne 8. 7. 2012, č. j. 31 Ca 135/2009 byl obsazen tak, že jeden ze soudců byl na seznamu členů Komunistické strany Československa“ a „*JUDr. Jaroslava Skoumalová*“, když takové formulace při jednání vůbec nevyslovil. Kromě krajského soudu pochybil rovněž i Nejvyšší správní soud v tom, že řádně neposoudil žádost žalobce o vyloučení těch členů senátu, kteří byli spjati s komunistickou stranou (dále též „KSČ“), kterou stěžovatel vyslovil na dotaz předsedkyně senátu v upřímné obavě z podjatosti takových soudců k jeho případu žaloby. Žalobce považuje následné zúžení formulace na členství v KSČ a konkretizaci dotčeného soudce na osobu JUDr. Jaroslavy Skoumalové (jak vyplývá z protokolu z jednání ze dne 28. 3. 2012) ze své strany za výsledek náhody a pravděpodobně omylu; ze strany předsedkyně senátu však šlo o známou skutečnost, kterou nemohla přejít a musela odročit jednání na neurčito. Stěžovatel se cestou zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) domáhal u Krajského soudu v Brně poskytnutí informací, který ze členů senátu 31 A byl nebo je členem nebo kandidátem komunistické strany. Krajský soud však poskytnutí těchto informací záměrně blokuje, jakkoliv jde o informace, na jejichž vydání má stěžovatel právo a potřebuje je k vyslovení své obavy o možné podjatosti soudce. Jelikož krajský soud uvedené požadované informace vydal jen k datu 17. 11. 1989, podal žalobce odvolání k Ministerstvu spravedlnosti, od něhož v nejbližší době očekává rozhodnutí, kterým bude krajskému soudu nařízeno požadované informace poskytnout. Dle názoru žalobce i Nejvyšší správní soud řádně nedocenil důležitost této citlivé otázky a pochybil, když o možné podjatosti soudkyně rozhodl soudce, který před nástupem na Nejvyšší správní soud po dlouhou dobu pracoval jako člen senátu, kterému JUDr. Jaroslava Skoumalová předsedala; navíc námitku podjatosti vyřídil pouhým přípisem. Žalobce se domnívá, že v podaných žádostech o informace, následném odvolání ze dne 28. 5. 2012 (podaném k Ministerstvu spravedlnosti), jakož i v dokumentech, které dal před 11. 7. 2012 na vědomí senátu 31 A krajského soudu (jsou součástí soudního spisu), sdělil krajskému soudu i zmiňovanému senátu jasně své důvody, proč se obává podjatosti soudce – komunisty, a dal dostatečný prostor soudcům i krajskému soudu k jednoduchému vyřešení problému. Žalobce má za to, že sebereflexe soudce v této citlivé otázce nefunguje; naopak jen vyslovení obavy z podjatosti tohoto druhu může v soudci vyvolat negativní reakce zaměřené proti účastníku řízení, který obavu z podjatosti vyslovil, čímž soudce přestane být nestranným. Tuto domněnku stěžovatel dovozuje z průběhu jednání dne 11. 7. 2012, kdy má za to, že předsedkyně senátu JUDr. Jaroslava Skoumalová nebyla při řízení jednání vůči účastníkům nestranná, ale naopak vážně stěžovatele poškodila. Neumožnila mu totiž (respektive ztížila možnost) dobře slyšet a rozumět vyjádření soudce zpravodaje a protistrany, neboť záměrně ponechala otevřená okna v soudní síni, ač ji právní zástupce stěžovatele hned na počátku jednání požádal, aby byla okna v průběhu jednání soudu zavřena. Krajský soud rovněž pochybil v tom, že stěžovateli neumožnil, aby si pořizoval audio záznam z jednání dne 28. 3. 2012. Toto právo však stěžovateli náleží, jak vyplývá z ustanovení § 6 odst. 3 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“). Z důvodu tohoto rozhodnutí si stěžovatel audio záznam nepořizoval ani na následném jednání dne 11. 7. 2012.

Stěžovatel konečně namítá, že krajský soud rozhodl nesprávně v otázce nákladů řízení, neboť nikterak nezohlednil fakt, že stěžovatel byl úspěšný v řízení o kasační stížnosti proti předcházejícímu usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 8. 7. 2010, č. j. 31 Ca 135/2009 – 93, které bylo rozsudkem kasačního soudu zrušeno.

Kasační stížnost byla stěžovatelem několikrát doplněna. Podáním ze dne 21. 8. 2012 stěžovatel zdejšímu soudu předložil dokumenty, vztahující se dílem k předcházejícímu správnímu řízení, dílem pak k procesu poskytování informací o komunistické minulosti některých soudců Krajského soudu v Brně, osobě soudce Nejvyššího správního soudu Mgr. Radovana Havelce a okolností vztahujících se k jednání, které u Krajského soudu v Brně proběhlo dne 17. 7. 2012 (zejména otázka vybavenosti jednací síně nahrávacím zařízením), to vše v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím. V dalším doplnění kasační stížnosti ze dne 6. 5. 2013 stěžovatel zareagoval na vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti (viz dále), kde rozporoval jeho tvrzení, že jim namítaná otázka břehové abraze byla poprvé uvedena až v kasační stížnosti. Upozornil, že na tuto skutečnost poukazoval již v replice k vyjádření žalovaného k žalobě, konkrétně na straně č. 6 a 12. Dále zdejší soud informoval o obsahu sdělení Ministerstva spravedlnosti ze dne 29. 11. 2012, č. j. 464/2012-OT-OSV/4, kterým byl v otázce zjišťování politické příslušnosti JUDr. Jaroslavy Skoumalové odkázán na Krajský soud v Brně, který, jakožto zaměstnavatel této soudkyně, má k dispozici osobní složku této soudkyně a vede rovněž interní seznam soudců, kteří byli členy KSČ. Upozornil dále, že pokračuje ve zjišťování dalších informací v této otázce s tím, že zdejšímu soudu budou předloženy. Další doplnění kasační stížnosti obdržel Nejvyšší správní soud dne 3. 6. 2013. Zde stěžovatel Nejvyšší správní soud seznámil s výsledky řízení o poskytnutí informací, týkajících se politického angažmá JUDr. Jaroslavy Skoumalové, které mu byly poskytnuty Krajským soudem v Brně; uvedl rovněž, které informace mu nebyly poskytnuty. Uvedl také, jaké informace se mu podařilo v této otázce zjistit cestou zákona o svobodném přístupu k informacím od Kanceláře Poslanecké sněmovny (PČR). V dalším doplnění kasační stížnosti ze dne 10. 7. 2013 stěžovatel opět upozornil na své další žádosti o poskytnutí informací, adresované Krajskému soudu v Brně i Ministerstvu spravedlnosti. Mimo jiné zde též uvedl, že mu vedoucí justičního odboru ministerstva bylo telefonicky sděleno, že na základě jeho podnětu je prováděno šetření, směřující k doplnění seznamu soudců, kteří byli ke dni 17. 11. 1989 členy KSČ; v současné době je toto šetření ve fázi konečného zpracování. S ohledem na tuto skutečnost, jakož i z toho důvodu, že v případě žádostí o poskytnutí informací adresovaných Krajskému soudu v Brně, probíhá před Ministerstvem spravedlnosti odvolací řízení, stěžovatel požádal, aby zdejší soud posečkal s vydáním rozhodnutí nejméně o jeden měsíc, aby tak byly zajištěny veškeré podklady pro jeho rozhodování.

Konečně dne 25. 7. 2013 bylo zdejšímu soudu doručeno podání stěžovatele ze dne 24. 7. 2013, označené jako *Vyjádření*. Pod bodem *A* tohoto *Vyjádření* (fakticky doplnění kasační stížnosti) stěžovatel rozvedl svou argumentaci týkající se (ne)posouzení abraze břehů zkolaudované vodní nádrže. Stěžovatel zde zdůraznil, že tuto námitku uplatnil již ve správním řízení, a to jak při prvním ústním jednání, tak i v odvolání proti prvnímu (později zrušenému) kolaudačnímu rozhodnutí a v doplnění tohoto odvolání. Tuto argumentaci použil též v žádosti o obnovu odvolacího řízení i v odvolání proti později žalobou napadenému kolaudačnímu rozhodnutí. Upozornil dále, že existence tvrzené abraze a s tím souvisejícího živelného zpevňování břehů nádrže je zdokumentována ve správním spise (v souvislosti s ústním jednáním konaným dnem 16. 10. 2008). Dále stěžovatel uvedl, že otázka abraze se objevila i v bodě III. žaloby; zde, pro rozsáhlost materiálů, odkázal na své námitky na straně 7 – 31 doplnění k odvolání proti kolaudačnímu rozhodnutí. Taktéž na straně 12 a 13 repliky k vyjádření žalovaného

k žalobě stěžovatel otázku abraze břehů namítal. Uvedl též, že při kolaudačním řízení nelze přehlížet stávající stav abraze břehů kolaudované vodní nádrže a ponechat tak vědomě prostor k odstranění těchto nedostatků stavebníkovi na dobu po kolaudaci stavby. Není také přípustné účelově odkazovat na povinnosti vlastníků dotčených pozemků řádně pečovat o břehy nádrže, postavené navíc bez jejich souhlasu. V bodě *B* tohoto podání, nazvaném *Připomínky k vlivu faktorů iniciujících abrazi břehů u nádrže Velký Bílovec* stěžovatel poukázal na technické aspekty věci, a to zejména na příčiny jím namítaného stavu. V bodě *C* tohoto podání, označeném jako *Připomínky ke zpracování a uplatnění geometrického plánu vodní nádrže Velký Bílovec z r. 2008* žalobce upozornil na okolnosti vzniku geometrického plánu vodní nádrže Velký Bílovec, který byl vypracován v roce 2008; polemika je vedena ve vztahu k postupu katastrálního úřadu, respektive zpracovateli zmiňovaného geometrického plánu. Předmětné doplnění kasační stížnosti obsahuje též bod *D*, nazvaný *Upozornění na důkazy pochybení správních orgánů a institucí, které znevěrohodňují souvislosti s řešením žalobcových stížností v letech 2003 – 5, správnost jejich úkonů nebo prohlášení, popř. jejich nestrannost ve věci žalobce*. Zde stěžovatel vyjádřil své pochyby o věrohodnosti počínání Katastrálního úřadu v Břeclavi, jakož i pochyby o správnosti závěrů Veřejného ochránce práv v této věci. Pod bodem *E* doplnění kasační stížnosti, nazvaném *Možnost předložení písemných žádostí žalobcovy matky jako důkazů, že v roce 1991 požádala úřady o vydání svých pozemků, mimo jiné i o vydání pozemků dotčených vodní nádrží Velký Bílovec*, stěžovatel především poukázal na okolnosti, za nichž jeho matka požádala o vydání svých pozemků, které v roce 1960 předala tehdejšímu zemědělskému družstvu a na pochybení pozemkového úřadu, který tuto žádost neřešil. Tato skutečnost má mít, dle ne zcela právně srozumitelné argumentace, význam i pro nyní posuzovanou věc. V bodě *F*, nazvaném *Vyjádření žalobce k možnostem předložit důkazy možné podjatosti předsedkyně soudního senátu číslo 31 Krajského soudu v Brně při ústním jednání i rozhodování o žalobě napadené touto kasační stížností*, stěžovatel znovu upozornil na informace, které již cestou zákona o svobodném přístupu k informacím získal k osobě JUDr. Jaroslavy Skoumalové s tím, že ve zjišťování informací i nadále pokračuje. Uvedl dále, že *„podal počátkem června ke Krajskému soudu v Brně tři žádosti o informace dle zákona 106/1990 Sb., jejichž pravdivé poskytnutí Krajským soudem v Brně by prokázalo, zda dosavadní rozpor, vyplývající* (z) *předložených důkazních dokumentů k prohlášení o jejím členství v politické straně, je či není její mravní problém, na který žalobce nevědomky narazil, a postupně zjistil rozpory vyplývající z předložených důkazů"*. Stěžovatel poukázal na obtíže, se kterými se v této souvislosti ze strany Krajského soudu v Brně potýká, přičemž upozornil, že proti rozhodnutím tohoto soudu, jimiž byly jeho žádosti o informace vyřízeny, podal souhrnné odvolání k Ministerstvu spravedlnosti. Očekává, že ministerstvo rozhodne v jeho prospěch a uloží krajskému soudu povinnost žádané informace poskytnout. Stěžovatel má za to, že tyto informace mohou zásadním způsobem ovlivnit hodnocení příčin pochybení JUDr. Jaroslavy Skoumalové, které uvedl v kasační stížnosti. Konečně pod bodem *G (K ostatnímu)* stěžovatel upozornil na možnost předložit též další podklady, uzná-li to Nejvyšší správní soud za potřebné.

Ke kasační stížnosti se vyjádřil též žalovaný podáním ze dne 28. 8. 2012. Žalovaný odkázal na svá vyjádření podaná již v rámci řízení před krajským soudem s tím, že souhlasí se způsobem, jak bylo o věci napadeným rozsudkem uváženo. Pokud jde o otázku namítané abraze břehů, ta je, dle jeho názoru, poprvé uplatněna až v kasační stížnosti. Tvrzení stěžovatele považuje za nepodložená, přičemž poukázal na fakt, že na předmětném vodním díle probíhá řádný technicko-bezpečnostní dohled; dle jeho závěrů jsou vodní díla

Velký Bílovec I., II., a III. v bezpečném a provozuschopném stavu. Samotná abraze břehů je pak přirozeným přírodním jevem, ke kterému dochází v přírodě tam, kde proudí nebo se vlní voda. Pokud by někdy v budoucnu bylo vyhodnoceno, že jde o skutečnou hrozbu, má vlastník povinnosti udržovat vodní dílo v řádném stavu a na svůj náklad musí provést opatření, která mu vodoprávní úřad uloží k odstranění zjištěných závad.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v nich uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.).

Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2, věty první s. ř. s., neboť neshledal potřebu jakéhokoliv doplnění skutkového stavu věci oproti tomu, jak byl zjištěn v řízení před krajským soudem.

Kasační stížnost není důvodná.

Z výše podrobně konstatovaného obsahu kasační stížnosti a jejích doplnění je zřejmé, že stěžovatel soustřeďuje svou kasační argumentaci do dvou skupin námitek. První skupinu představují výhrady ke způsobu, jakým krajský soud uvážil o meritu věci, tedy o zákonnosti rozhodnutí žalovaného; druhá skupina námitek se soustřeďuje na tvrzené procesní vady v řízení před krajským soudem.

Nejvyšší správní soud se bude zabývat nejprve první skupinou kasačních námitek, přičemž před jejich vlastním vypořádáním považuje za potřebné upozornit na některá procesní pravidla kasačního přezkumu. Především je nutno upozornit na ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s., dle kterého *kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.* Podle ustanovení § 109 odst. 5 s. ř. s. dále platí, že *ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.* Z citovaných ustanovení je tedy zřejmé, že rozšiřování důvodů nezákonnosti napadeného správního rozhodnutí, oproti tomu, jak byly tyto důvody formulovány v žalobě, není možné, ledaže by zde byly dány objektivní důvody, pro které tak žalobce (stěžovatel) učinit nemohl. Kromě tohoto omezení (týkajícího se právní argumentace) je v řízení před kasačním soudem též bez dalšího vyloučeno uplatňovat skutkové novoty, tedy skutečnosti, které nebyly uplatněny v řízení před krajským soudem. Dále je třeba upozornit, že obsahem kasační stížnosti může být výlučně polemika se závěry krajského soudu (vtělenými do kasační stížností napadeného rozhodnutí). Není zde tedy dán prostor pro vznášení opětovných výhrad ve vztahu k předcházejícímu správnímu řízení, respektive z něj vzešlému rozhodnutí, tedy opakování argumentace, která byla v žalobě předestřena již k posouzení soudu první instance. Tento závěr obecně vyplývá z ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a je podporován konstantní judikaturou správních soudů (viz například rozsudek zdejšího soudu ze dne 19. 9. 2011, č. j. 2 As 72/2010 - 56). Tímto pohledem je tak třeba nahlížet na jednotlivé body kasační stížnosti.

Stěžovatel pod bodem I. kasační stížnosti tvrdí, že „*krajský soud pochybil, když ve svém rozhodnutí nezohlednil skutečnost*“, že se žalovaný nezabýval řádně jeho jednotlivými odvolacími námitkami; konkrétně pak poukazuje na ustanovení § 81 odst. 1

stavebního zákona, který předpokládá, že v rámci kolaudačního řízení musí být zohledněny též veřejné zájmy, především z hlediska ochrany života a zdraví osob, přičemž tato podmínka nemohla být splněna s ohledem na existenci abraze břehů kolaudované vodní nádrže. K tomu je nutno nejprve uvést, že námitka řádného nevypořádání všech bodů odvolání byla stěžovatelem uplatněna již v žalobě, avšak způsobem, který nelze považovat za řádnou formulaci žalobní námitky - stěžovatel zde pouze odkázal na některé strany podaného odvolání s tím, že některé zde uvedené námitky nebyly řádně či vůbec vypořádány. Tuto argumentaci stěžovatel podrobněji rozvedl v replice k vyjádření žalovaného, a to i pokud jde o namítanou abrazi břehů (strana 6, 9 a zejména 12 a 13); tato námitka byla uplatněna též u nařízeného ústního jednání dne 11. 7. 2012. Jakkoliv se tak stalo až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, respektive pro řádnou formulaci jednotlivých žalobních bodů (§ 71 odst. 2 *in fine* s. ř. s., § 72 odst. 1 s. ř. s.), lze toto doplnění akceptovat coby rozvedení či upřesnění včas uplatněné žalobní argumentace (byť by ji – bez tohoto doplnění – nebylo možno považovat za meritorně projednatelný žalobní bod). Toto doplnění však lze akceptovat pouze v rozsahu původní (včas uplatněné) argumentace, tedy v intencích tvrzení, že žalovaný některé odvolací námitky nevypořádal vůbec, jiné pak zamítl bez jakéhokoliv vysvětlení. Nejvyšší správní soud se proto touto kasační námitkou může zabývat pouze potud, jak se krajský soud vypořádal právě s tímto tvrzením. Zdejší soud se tedy nebude zabývat touto částí kasační argumentace, která překračuje shora vymezený rozsah předmětné námitky, neboť, jak již bylo výše konstatováno, mu to neumožňuje ustanovení § 104 odst. 5 s. ř. s., a § 109 odst. 4 s. ř. s. Nelze tedy nyní věcně posuzovat faktický stav břehů nádrže, tedy míru jejich abraze; posoudit lze pouze to, zda byla tato odvolací argumentace žalovaným vypořádána a zda se právě touto otázkou zabýval i krajský soud. K meritornímu projednání nelze připustit též argumentaci stěžovatele uplatněnou k tomuto kasačnímu bodu v jeho *Vyjádření* (doplnění kasační stížnosti) v bodě A. Konkrétně jde o stěžovatelem nastolenou otázku, zda byla tato problematika správními orgány posouzena (věcně) správně a odkazy stěžovatele na jednotlivé fáze správního řízení, kdy se posouzení této otázky dovolával. Ze zcela shodných důvodů se pak kasační soud nemůže zabývat ani argumentaci stěžovatele uvedenou pod bodem B *Vyjádření* (doplnění kasační stížnosti), nazvané jako *Připomínky k vlivu faktorů iniciujících abrazi břehů u nádrže Velký Bílovec*, neboť zde stěžovatel rozebírá faktický stav břehů vodní nádrže a poukazuje na fyzikální příčiny jeho vzniku.

Pokud jde tedy o samotné posouzení, zda krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku reflektoval a vypořádal argumentaci stěžovatele, že žalovaný vůbec (či zcela nedostatečně) nevypořádal některé jeho odvolací námitky (čítaje v to i otázku abraze břehů), má Nejvyšší správní soud za to, že krajský soud této povinnosti dostál, a to s ohledem na první odstavec strany osm odůvodnění rozsudku. Nelze samozřejmě přehlédnout, že jde pouze o obecné konstatování o úplném vypořádání odvolacích námitek žalovaným (tedy bez toho, že by se krajský soud výslovně vyslovil k otázce abraze břehů), tento argumentační deficit však lze přičíst na vrub způsobu, jakým byla předmětná žalobní námitka stěžovatelem formulována (jak již bylo konstatováno, šlo o značně nestandardní způsob, provedený na samé hranici procesních pravidel správního soudnictví, nadto za použití nekonzistentní argumentace). Jelikož stěžovatel krajskému soudu vytýká, že řádné vypořádání odvolacích námitek žalovaným (tedy včetně namítané abraze břehů) „*ve svém rozhodnutí nezohlednil*“ (což zmiňovaná část odůvodnění rozsudku vyvrací), přičemž v zbytku směřují jeho výhrady ke způsobu, jakým bylo o této otázce uváženo ve

správním řízení, nelze (ani přes výhrady ke kvalitě odůvodnění této části rozsudku) považovat předmětnou kasační námitku za důvodnou.

Co se týče kasačního bodu II. (tvrzení, že krajský soud nezohlednil nesplnění podmínky č. 4 stavebního povolení v kolaudačním řízení), zde stěžovatel prakticky doslovně opakuje argumentaci uplatněnou v žalobě (respektive v replice k vyjádření žalovaného), přičemž krajskému soudu bez dalšího vytýká, že tuto okolnost *nezohlednil*. Jelikož je další argumentace v tomto kasačním bodu vedena jako polemika ve vztahu k tvrzeným deficitům předcházejícího správního řízení (což, jak již bylo výše vyloženo, nemůže být předmětem kasační stížnosti) zbývá jen posoudit, zda se k této otázce krajský soud přezkoumatelným způsobem vyjádřil. Stěžovatelem namítané nesplnění zmiňované podmínky stavebního povolení krajský soud reflektuje na straně 7 v šestém odstavci odůvodnění rozsudku, kdy uvedl, že za nesporný považuje fakt, že předpokládané vypořádání majetkových poměrů vskutku nenastalo. Na straně osm odůvodnění rozsudku krajský soud výslovně zmiňuje stanovisko Veřejného ochránce práv (založené na č. l. 130 a 131 spisu krajského soudu) dle kterého má být tento nesporný deficit řešen pořadem civilního práva, nikoliv v rámci kolaudačního řízení. Tento právní názor přitom krajský soud aproboval a představuje *ratio decidendi* jeho argumentace, neboť (zjednodušeně řečeno) žalobu zamítl s tím, že se stěžovatel nápravy tohoto závadného stavu má domáhat v rámci občanského soudního řízení. Tento názor přitom krajský soud dále podrobně zdůvodnil, přičemž (a to je z hlediska nyní projednávané kasační stížnosti podstatné) s touto jeho argumentací kasační stížnost výslovně nepolemizuje. Ostatně právě fakt, že pozemky ve vlastnictví stěžovatele nebyly investorem (stavebníkem) dosud vykoupeny či vyvlastněny, je důvodem, proč byla stěžovateli přiznána aktivní legitimace k podání žaloby.

V bodě III. kasační stížnosti (absence vyvěšení v pořadí prvého rozhodnutí žalovaného v této věci na úřední desce) stěžovatel zcela přejímá argumentaci žaloby, přičemž ve vztahu k napadenému rozsudku pouze opět konstatuje, že krajský soud „*pochybil, když ve svém rozhodnutí* (toto pochybení) *nezohlednil*“. I zde tedy výhrady stěžovatele nesměřují vůči konkrétnímu názoru vyslovenému v napadeném rozsudku krajského soudu a nejde tedy o kasační námitku podřaditelnou pod některý z taxativně vyjmenovaných případů v § 103 odst. 1 s. ř. s.

Pokud jde o bod IV. kasační stížnosti, zde jde opět jen o převedení žalobní argumentace ze strany 4 žaloby; krajskému soudu stěžovatel, opět bez bližší konkretizace, pouze vytýká, že *nezohlednil* nepravdivost informace uvedené v žádosti o zahájení kolaudačního řízení, týkající se realizace smluvního převodu dotčených pozemků do vlastnictví Oblastní státní meliorační správy. Věcně jde přitom o argumentaci upínající se k bodu II. kasační stížnosti, o níž bylo pojednáno výše.

Pod bodem V. kasační stížnosti stěžovatel opět zopakoval argumenty uvedené v žalobě (nikoliv v replice k vyjádření žalovaného) s tím, že krajský soud opět *pochybil*, pokud námitky zde uplatněné *nezohlednil*. Věcně jde znovu o námitky týkající se zásahu kolaudované stavby do vlastnických práv stěžovatele; krajský soud v napadeném rozsudku opakovaně (například na straně 8, v posledním odstavci) zdůraznil, že vztahy vlastníků pozemků s vlastníky staveb na nich vybudovaných se řeší v případě neshody rozhodnutím občansko-právního soudu. Není tedy pravdou, že by krajský soud tento aspekt věci

nezohlednil, jak je mu vytýkáno kasační stížností. Co se týče tvrzení stěžovatele o poklesu bonity jeho pozemků zastavěných kolaudovanou stavbou, s následným poklesem jejich hodnoty, v tomto případě se jedná o argumentaci neuplatněnou v řízení před krajským soudem a Nejvyšší správní soud k ní proto nemůže, ve smyslu ustanovení § 104 odst. 5 s. ř. s., přihlédnout.

Obdobně, jako v předchozích bodech, i v bodě VI. kasační stížnosti stěžovatel znovu přebírá žalobní argumentaci, a to bez konkrétních výhrad k názorům vysloveným krajským soudem; stěžovatelova argumentace je přitom sama o sobě značně nekonkrétní. V obou případech (míněno v žalobě i kasační stížnosti) tak nejde o řádně formulovanou žalobní, respektive kasační námitku [v případě řízení před krajským soudem srov. § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a § 75 odst. 2 větu první s. ř. s.] a nejde tedy o argumentaci, která by mohla být zdejším soudem meritorně projednána.

Pokud jde o další argumentaci stěžovatele, uvedenou ve *Vyjádření* (doplnění kasační stížnosti) pod body C, D, E a G, zde jde dílem o právní argumentaci neuplatněnou v řízení před krajským soudem, dílem o skutkové novoty. Jak již bylo výše opakovaně konstatováno, v těchto případech jde o argumentaci překračující rámec kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud se jí proto zabývat nebude.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti lze tedy učinit dílčí závěr, a sice že kasační námitky vztahující se ke způsobu, jakým krajský soud uvážil o jednotlivých žalobních námitkách jsou dílem nedůvodné, dílem pak nepřípustné.

Druhá skupina kasačních námitek namítá vady řízení před krajským soudem v Brně. Stěžovatel namítá jak vady, ke kterým mělo dojít v průběhu soudního roku dne 28. 3. 2012 (jednání, které nebylo z procesních důvodů zahájeno), tak i u ústního jednání, které proběhlo dne 11. 7. 2012. Další procesní výhrady stěžovatele se pak upínají k tvrzení o podjatosti předsedkyně senátu JUDr. Jaroslavy Skoumalové, které mají (zjednodušeně řečeno) spočívat jak v její dřívější politické angažovanosti, tak i v údajném utajování tohoto jejího angažmá (které, dle názoru stěžovatele nastoluje otázku *mravního problému*). Nejvyšší správní soud se bude nejprve zabývat námitkami posledně zmiňovanými.

Před samotným vypořádáním stěžovatelových námitek, týkajících se možné podjatosti předsedkyně senátu 31 Ca Krajského soudu v Brně, považuje Nejvyšší správní soud za potřebné zrekapitulovat podstatné části spisu krajského soudu i soudu zdejšího.

Především je třeba zmínit, že na č. l. 155 spisu krajského soudu se nachází poučení o složení senátu, s upozorněním na možnost vznést v zákonem stanovené lhůtě jednoho týdne námitku podjatosti soudců či jiné soudní osoby, tak jak to předpokládá ustanovení § 8 s. ř. s. Toto poučení bylo právnímu zástupci stěžovatele doručeno dne 11. 8. 2011. Z protokolu o jednání ze dne 28. 3. 2012 (na č. l. 192) dále vyplývá, že stěžovatel vznesl námitku podjatosti vůči těm členům soudního senátu, kteří byli dříve členy KSČ. Uvedl, že si toto členství jednotlivých soudců ověřoval na internetových stránkách soudu, kde takové politické angažmá nezjistil, má nicméně pocit, že někteří členové senátu byli na tomto seznamu dříve uvedeni; u těchto osob nemá důvěru v nestranné rozhodování. K dotazu soudu, zda vznáší konkrétní požadavek na vyloučení konkrétního soudce, stěžovatel uvedl, že senát, který ve věci již rozhodoval usnesením ze dne 8. 7. 2010, byl

obsazen tak, že jeden ze soudců byl na seznamu členů KSČ. Později byly tyto seznamy pravděpodobně upraveny, v důsledku čehož se zde žádné jméno dotčených soudců nevyskytuje, přesto však má stěžovatel za to, že důvody jím tvrzené podjatosti se upínají k osobě JUDr. Jaroslavy Skoumalové. Proto výslovně žádá, aby tento člen senátu byl vyměněn. S ohledem na takto vznesenou námitku nebylo jednání ve věci zahájeno a věc byla předložena zdejšímu soudu k rozhodnutí, ve smyslu ustanovení § 8 odst. 5, věty druhé s. ř. s. Před předložením spisu zdejšímu soudu se ke vznesené námitce vyjádřila JUDr. Jaroslava Skoumalová s tím, že k věci ani účastníkům nemá žádný vztah a necítí se tak být subjektivně podjatá. Své členství v bývalé KSČ nepovažuje za důvod k vyloučení soudce z rozhodování; s ohledem na subjektivní pocity stěžovatele však navrhla, aby žádosti o její vyloučení bylo vyhověno (č. l. 193). Nejvyšší správní soud o vznesené námitce nerozhodoval a přípisem ze dne 5. 4. 2012, č. j. Nao 25/2012 – 196 spis vrátil Krajskému soudu v Brně bez věcného vyřízení. Tento postup vycházel ze zjištění, že stěžovatelem tvrzený důvod podjatosti (dřívější členství předsedkyně senátu v politické straně) byl stěžovateli (dle jeho tvrzení) znám již v době, kdy senát krajského soudu vydával předcházející rozhodnutí v této věci (8. 7. 2010); námitku podjatosti je ovšem možné uplatnit pouze v propadné lhůtě jednoho týdne ode dne, kdy se účastník řízení o důvodu podjatosti dozvěděl. Jelikož v posuzované věci byla námitka uplatněna až po uplynutí zákonem stanovené lhůty (přičemž z ničeho neplyne, že by jejímu vznesení na straně stěžovatele cokoliv bránilo), nelze ji považovat za námitku podjatosti, neboť k později uplatněným námitkám tohoto typu se nepřihlíží (§ 8 odst. 2, věta třetí s. ř. s.). Ve spise krajského soudu je dále na č. l. 204 založen dotaz stěžovatele, adresovaný předsedkyni senátu JUDr. Jaroslavě Skoumalové (krajskému soudu doručen dne 22. 6. 2012). Z jeho obsahu se podává, že stěžovateli bylo dne 6. 6. 2012 krajským soudem potvrzeno členství jmenované soudkyně v KSČ ke dni 17. 11. 1989. Stěžovatel je tak přesvědčen, že by jeho spor neměl rozhodovat soudce, který byl členem této strany; pokud jde o bližší důvody, stěžovatel odkázal na své žádosti o poskytnutí informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím s tím, že v případě zájmu se s nimi předsedkyně senátu může seznámit. Uvedl dále, že mu krajským soudem nebylo sděleno, zda členství jmenované soudkyně v KSČ pokračovalo i po datu 17. 11. 1989. JUDr. Skoumalové se touto cestou dotázal, zda svému zaměstnavateli svou předchozí i současnou politickou angažovanost sdělila; vyzval zároveň k témuž i ostatní členy senátu, ve vztahu ke KSČ(M). V podání označeném jako *Námitka proti protokolu z ústního projednávání soudního sporu* ze dne 29. 6. 2012 stěžovatel, mimo jiné, uvedl, že na možnost vznesení námitky podjatosti soudce z důvodu jeho členství v KSČ se nepřipravoval, neboť nevěděl, že takovou námitku je možné uplatnit. Pokud jde o důvody, pro které má za to, že bývalé či současné členství v KSČ(M) je důvodem pro vyloučení soudce z rozhodování jeho sporu, uvedl, že považuje za nemravné, aby takto politicky orientovaný soudce soudil *„hříchy posluhů“* předchozího režimu; fakt, že krajský soud rozhodl již dříve v jeho neprospěch, považuje za důkaz setrvačnosti takového uvažování. V obecné rovině vylíčil osoby, které v předlistopadové době vstoupily do KSČ, jako oportunisty. Dále stěžovatel uvedl, že o členství JUDr. Jaroslavy Skoumalové v KSČ se dozvěděl až dne 6. 6. 2012; již dříve měl jistou povědomost o komunistické minulosti jmenované soudkyně, nebyl si tím však zcela jist a neměl možnost si tuto svou informaci ověřit. Ve spise krajského soudu jsou dále na č. l. 229 a násl. založeny písemnosti vztahující se k vyřizování žádostí stěžovatele, týkajících se předmětné otázky, a to cestou zákona o svobodném přístupu k informacím; tyto listiny (respektive jejich kopie) byly poskytnuty správou krajského soudu, která uvedené žádosti vyřizuje. Kromě výše již zmiňovaných listin se zde nachází žádost stěžovatele ze dne 9. 4.

2012, o sdělení, který ze členů senátu 31 Ca byl členem, respektive kandidátem, KSČ (odpověď obdržel dne 6. 6.), dále požadavek stěžovatele na doplnění informace o údaj o členství zmiňovaných soudců v KSČ(M) po datu 17. 11. 1989, jakož i žádost o informaci, zda se JUDr. Jaroslava Skoumalová k této otázce svému zaměstnavateli vyjádřila. V rámci těchto listin je založena též žádost stěžovatele (opět podaná v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím) o předložení *profesionálního* (správně zřejmě profesního – poznámka NSS) životopisu členů senátu 31 Ca, a to včetně jejich veřejné angažovanosti, členství v politických i nepolitických subjektech, účasti v jakémkoliv orgánu veřejné správy, či *orgánu hospodářské nebo finanční organizace,* apod. (žádost z 5. 8. 2012). Na č. l. 265 je pak založena fotokopie žádosti stěžovatele ze dne 9. 8. 2012, kterou se, v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, po krajském soudu dožadoval sdělení, ve kterých dokumentech, týkajících se JUDr. Jaroslavy Skoumalové, je uvedeno, že byla k datu 17. 11. 1989 (nebo dříve) členkou KSČ.

Taktéž ve spisu Nejvyššího správního soudu se nacházejí podání stěžovatele, jakož i další listiny, směřující k získání bližších údajů, týkajících se osoby JUDr. Jaroslavy Skoumalové. Na č. l. 52 (přílohová obálka) je tak založeno odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 15. 8. 2012, kterým bylo odmítnuto poskytnutí informací stěžovateli na základě jeho žádosti ze dne 5. 8. 2012. Je zde založena též kopie rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 25. 10. 2012, kterým bylo toto rozhodnutí krajského soudu zrušeno, jakož i nové rozhodnutí krajského soudu ze dne 8. 11. 2012, sp. zn. Si 461/2012, kterým byla žádost stěžovatele částečně odmítnuta. Na č. l. 70 spisu zdejšího soudu se dále nachází další žádost stěžovatele o poskytnutí informací ze dne 4. 1. 2012, kterou se obrátil na krajský soud za účelem poskytnutí informací, z jakých zdrojů byly při jmenování do funkce zjišťovány údaje o profesní minulosti, politické angažovanosti, bezúhonnosti, atd. soudců, a taktéž jak byly tyto zjištěné informace dále verifikovány. Na č. l. 69 spisu se nachází další žádost stěžovatele ze dne 5. 1. 2013, kterou se po Krajském soudu v Brně dožadoval informací o okolnostech jmenování JUDr. Jaroslavy Skoumalové do funkce soudce, a to v kontextu zjišťování její tehdejší (respektive předcházející) politické angažovanosti. Stěžovatel zejména požadoval informace o tom, jaké údaje byly zjišťovány, co bylo zjištěno, co jmenovaná soudkyně uvedla a předložila. Obě tyto kopie žádostí byly zdejšímu soudu předloženy krajským soudem. V doplnění kasační stížnosti, podané u zdejšího soudu dne 7. 5. 2013 (č. l. 75 a násl.), stěžovatel informoval Nejvyšší správní soud o (jím iniciovaném) šetření, vedeném stran prošetření údajného rozporu mezi údaji o osobní charakteristice JUDr. Jaroslavy Skoumalové (podané tehdejším předsedou krajského soudu) a faktickým stavem, pokud jde o členství jmenované soudkyně v KSČ. K tomuto podání připojil stěžovatel kopii sdělení Ministerstva spravedlnosti ze dne 29. 11. 2012, kterým byl odkázán v této věci na Krajský soud v Brně. Druhé doplnění kasační stížnosti ze dne 30. 5. 2013 (založené na č. l. 82 a násl. spisu) obsahuje další sdělení o pokračování ve shora uvedeném šetření. V kopii bylo přiloženo sdělení Krajského soudu v Brně ze dne 3. 9. 2012 o dokumentech vztahujících se k procesu jmenování JUDr. Jaroslavy Skoumalové do funkce soudce, jakož i sdělení Kanceláře Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ze dne 4. 2. 2013 stran téhož požadavku. Stěžovatel současně upozornil, že ve věci provádí další zjišťování v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím. Ve třetím doplnění kasační stížnosti ze dne 10. 7. 2013 (č. l. 93 a násl. spisu NSS) stěžovatel zdejší soud informoval, že požádal Ministerstvo spravedlnosti o nahlédnutí do spisu týkajícího se jmenování soudců do funkce v rámci čtvrté a páté etapy jmenování v roce 1992. Uvedl dále, že, dle sdělení ministerstva, probíhá aktualizace

seznamu soudců, kteří byli ke dni 17. 11. 1989 členy KSČ, s tím, že bude v brzké době ukončena. Stěžovatel podal i další žádosti v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, jimiž požádal Krajský soud v Brně o zpřístupnění dokumentů (případně poskytnutí jejich kopií), obsahujících profesní nebo osobní údaje o JUDr. Jaroslavě Skoumalové, které o ní získal před datem 12. 3. 1992 (den uvedení této soudkyně do funkce soudce) i po tomto datu; tato řízení o poskytnutí informací nejsou dosud skončena. Konečně pod bodem F *Vyjádření* (doplnění kasační stížnosti) stěžovatel uvedl, že i nadále pokračuje v opatřování podkladů, které se týkají možné podjatosti JUDr. Jaroslavy Skoumalové, a to cestou zákona o svobodném přístupu k informacím. Uvedl, že jde o zdlouhavý proces, neboť naráží na odpor povinné osoby (Krajský soud v Brně), s čímž je spojena nutnost podávání odvolání k Ministerstvu spravedlnosti. Stěžovatel podal začátkem června 2013 ke Krajskému soudu v Brně tři žádosti o informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím, jejichž pravdivé poskytnutí by prokázalo, zda zde existuje rozpor v údaji o členství jmenované soudkyně v KSČ v době jejího jmenování do funkce. Dle názoru stěžovatele by na základě těchto informací bylo možné posoudit, zda prohlášení JUDr. Jaroslavy Skoumalové o jejím členství v politické straně *„je či není její mravní problém“*. Stěžovatel na tento problém nevědomky narazil a postupně zjistil rozpory vyplývající z předložených důkazů. Očekává přitom, že Ministerstvo spravedlnosti rozhodne v jeho prospěch tak, že krajskému soudu uloží povinnost požadované informace poskytnout. Tyto informace přitom mohou zásadním způsobem ovlivnit hodnocení příčin pochybení jmenované soudkyně, které stěžovatel uvedl v kasační stížnosti, coby její pochybení při řízení o jeho žalobě. V souvislosti s tím stěžovatel již dříve požádal zdejší soud, aby posečkal s rozhodnutím o podané kasační stížnosti; podáním ze dne 9. 8. 2013 se pak dotázal, zda zdejší soud vyčká výsledku odvolacího řízení před Ministerstvem spravedlnosti (ve věci podaných žádostí o poskytnutí informací), případně zda se zdejší soud rozhodne nařídit ve věci ústní jednání.

Jak patrno, argumentace stěžovatele v tomto kasačním bodu je vedena v několika rovinách. Z logiky věci je nutno nejprve vyjádřit se k otázce, zda předchozí členství soudce v KSČ (potažmo jiné politické organizaci sdružené v bývalé Národní frontě) může představovat důvod jeho podjatosti při rozhodování v konkrétní věci. K této problematice se v minulosti již opakovaně vyjádřil jak Ústavní soud, tak i soud zdejší. Ústavní soud například ve svém usnesení ze dne 17. 9. 2009, sp. zn. IV. ÚS 682/09 (dostupné z www.nalus.usoud.cz) uvedl, že *„[p]rosté členství v KSČ není skutečností, jež by obecně vylučovala soudce z rozhodovacího procesu. Míra nezávislosti soudce (například i s ohledem na jeho bývalé angažmá v KSČ) je totiž nutno posuzovat v každém případě s přihlédnutím k jeho jedinečným okolnostem“*. Judikatura zdejšího soudu z této premisy vychází, což dokládá například usnesení ze dne 9. 2. 2011, č. j. Nao 6/2011 – 208, dle kterého *„závěry vyslovenými Ústavním soudem v nálezu ze dne 15. 11. 2000, sp. zn. I. ÚS 517/10, ohledně možné podjatosti soudce z důvodu jeho bývalého členství v KSČ, není nějak dotčena povinnost účastníka řízení, který podjatost takového soudce namítá, uvést další konkrétní skutečnosti, pro něž má za to, že daný soudce je z projednávané věci vyloučen. Vliv členství soudce v KSČ na jeho nestrannost a nezávislost je třeba posuzovat nikoliv paušálně, ale případ od případu, ve vztahu ke konkrétním okolnostem v projednávané věci“*. Podrobněji se touto otázkou zabýval zdejší soud též v usnesení ze dne 25. 1. 2011, č. j. Nao 7/2011 – 25, kde konstatoval, že hodnocení důvodů a okolností, pro které soudce v době před listopadem 1989 vstoupil do KSČ je spíše v oblasti morálky než práva a *„samotné členství soudce v KSČ před rokem 1989 soudce a priori nediskvalifikuje z rozhodovací činnosti“*. Opačná argumentace, zpochybňující

způsobilost těchto soudců rozhodovat spory *per se*, by „*ve svých důsledcích dokonce znamenala, že předlistopadový členové KSČ nejsou oprávněni vůbec vykonávat funkci soudce, což však nekoresponduje se stávající ústavní a zákonnou úpravou, nýbrž dokonce to zdejší soud považuje za nekorektní ke konkrétním jedincům*“. Z výše uvedené judikatury je tak zcela evidentní, že politická angažovanost soudce v období před listopadem 1989 ho jen z tohoto důvodu nečiní podjatým při rozhodování v rámci jeho dalšího působení v justici. Není sice vyloučeno, že by právě tato skutečnost mohla být důvodem pro jeho vyloučení při rozhodování v konkrétní věci, muselo by se však jednat o přísně individualizovaný případ, který by takovou možnost indikoval (například rozhodování v řízení, kde by součástí meritorního hodnocení věci byly hodnotové otázky, související s dřívější politickou angažovaností některého z účastníků). Stěžovatele ostatně zdejší soud, v rámci rozhodování o námitce podjatosti soudce (taktéž z důvodu jeho dřívějšího členství v KSČ), v usnesení ze dne 16. 12. 2012, č. j. Nao 72/2012-41, poučil, že k vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít jen tehdy, je-li evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude schopen nezávisle a nestranně rozhodovat. O takový případ se však v posuzované věci evidentně nejedná. Stěžovatel své výhrady v tomto směru formuloval původně pouze zcela obecně, později odkazoval na svou argumentaci uplatněnou v žádosti o poskytnutí informací (ovšem opět bez bližší konkretizace); svou argumentaci upřesnil až v námitce ze dne 29. 6. 2012 (č. l. 205 spisu krajského soudu). Stěžovatelem uváděné důvody nicméně Nejvyšší správní soud hodnotí jako přepjaté a spíše proklamativní, v některých ohledech pak dokonce jako difamující. Tvrzení, že v řízení, jehož předmětem je posouzení zákonnosti kolaudačního rozhodnutí, bude bývalý člen KSČ obhajovat porušování vlastnických práv, k nimž došlo v předlistopadové době, lze považovat za spekulativní a značně nadnesené. Navozuje-li v této souvislosti stěžovatel též představu nemorálnosti a oportunismu bývalých členů KSČ, jde jen o vyjádření stěžovatelových hodnotových postojů, k nimž se Nejvyšší správní soud nehodlá jakkoliv vyjadřovat.

Jakkoliv je z uvedeného zřejmé, že Nejvyšší správní soud neshledává argumentaci stěžovatele za relevantní, pro posouzení této skupiny kasačních námitek je více než věcná stránka podstatnější procesní aspekt věci. Jak bylo již opakovaně konstatováno, stěžovatel již minimálně v době, kdy krajský soud o jeho žalobě rozhodoval poprvé (8. 7. 2010) měl, dle jeho vlastního vyjádření, minimálně indicie o bývalém členství JUDr. Jaroslavy Skoumalové v KSČ, které však vyjádřil a blíže konkretizoval až před ústním jednáním dne 28. 3. 2012. Z tohoto důvodu byla ostatně také jím uplatněná námitka podjatosti zdejším soudem posouzena jako opožděně podaná a nebylo k ní proto přihlédnuto. Nelze tedy tuto otázku (na základě v zásadě shodné argumentace) vznášet znovu, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku, kterým bylo řízení před krajským soudem završeno. Pouze nad rámec uvedeného lze pro úplnost poznamenat, že pro uplatnění námitky podjatosti nemusel stěžovatel vyčkávat do doby verifikace svých poznatků; stěžovateli nic nebránilo namítnout podjatost soudců či jiných soudních osob podílejících se na řízení z titulu jejich (bývalého) členství v KSČ již v okamžiku, kdy získal o této možnosti dostatečné indicie – věcnému vypořádání takové námitky (byť by i nebyla vznesena adresně, ve smyslu označení konkrétního člena senátu) by principálně nic nebránilo. Nemůže přitom obstát argumentace stěžovatele uplatněná v jeho námitce ze dne 29. 6. 2012 (č. l. 205 spisu krajského soudu), o tom, že nevěděl, zda námitku podjatosti opírající se o tyto skutečnosti, může vůbec uplatnit. Zde postačí jen upozornit, že od počátku soudního řízení je

stěžovatel zastoupen advokátem, tedy osobou, která by o možnosti naznačeného postupu neměla mít žádných pochybností. Nesouhlasí-li stěžovatel se způsobem, jakým byla jeho námitka zdejším soudem vypořádána, jde o polemiku s právním názorem kasačního soudu; z tohoto důvodu zde není prostor pro další polemiku. Konečně ani stěžovatelem opakovaně vznášená pochybnost o objektivitě rozhodování soudce Mgr. Radovana Havelce v tomto řízení nemůže být jakkoli zohledněna – tato otázka byla již posouzena v usnesení zdejšího soudu ze dne 23. 11. 2012, č. j. Nao 69/2012-54, kde byly argumenty stěžovatele odmítnuty jako nedůvodné.

K vypořádání předmětné kasační námitky nicméně ještě zbývá vyjádřit se k další argumentační rovině stěžovatele. Stěžovatel totiž naznačuje, že JUDr. Jaroslava Skoumalová své předcházející členství v KSČ při svém jmenování do funkce soudce zatajila, v čemž spatřuje *mravní problém*; to má podpořit jeho argumentaci o podjatosti této soudkyně. Stěžovatel tuto argumentaci neuplatnil v řízení před krajským soudem, tato skutečnost však sama o sobě nevylučuje, aby důvody možné podjatosti soudce byly zohledněny až v rámci řízení o kasační stížnosti, nebyly-li stěžovateli v době před vydáním rozhodnutí krajského soudu známy. V takovém případě, tedy prokázalo-li by se (byť až dodatečně), že ve věci rozhodoval soudce, o jehož nepodjatosti lze mít vážné pochyby, by mohla být taková situace posouzena jako procesní vada, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí krajského soudu, ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto tuto námitku stěžovatele neodmítl a zabýval se jí věcně. Z pohledu věcného lze ovšem konstatovat, že argumentace stěžovatele je zcela nedůvodná. Ponechá-li Nejvyšší správní soud stranou, že stěžovatelem předkládaná (respektive spíše jenom naznačovaná) premisa se pohybuje pouze v rovině ničím nepodložených spekulací, podstatné je, že stěžovatelem předkládaný důvod vůbec nelze spojovat s otázkou možné podjatosti soudce. Zde je vhodné připomenout, že podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím řízení.* Tvrzení stěžovatele tedy směřují spíše k jakémusi „odsouzení morálního poklesku“ soudce, a to bez jakékoliv vazby na předcházející soudní řízení a mimo zákonem stanovené důvody podjatosti. Na takto vedenou argumentaci Nejvyšší správní soud nebude přistupovat. Není tak ani důvod vyčkat výsledků správního řízení o poskytnutí informací jak to stěžovatel navrhoval, neboť i kdyby se prokázala existence rozporů v údajích o bývalé politické příslušnosti JUDr. Jaroslavy Skoumalové v době, kdy byla jmenována do funkce soudce, nemohlo by to na shora vyřčeném závěru změnit ničeho. Sluší se na tomto místě jen připomenout, že stěžovatel dosud žádnou existenci takového rozporu neprokázal; při své argumentaci však z něj vychází jako z premisy, kterou nadto interpretuje ve svůj prospěch, a to zcela nevhodným, až difamujícím způsobem.

Stejně nepodložené a spekulativní jsou též úvahy stěžovatele o předpojatosti jmenované soudkyně vůči jeho osobě jen z toho důvodu, že vůči ní vznesl námitku podjatosti. Pro takovou domněnku nelze z obsahu předloženého spisu nalézt jakoukoli oporu, přičemž procesní úprava předpokládá, že soudce, který nebyl z projednávání a rozhodnutí věci vyloučen, ač proti němu směřovala námitka podjatosti, v řízení dále pokračuje. Opačný přístup by vedl fakticky k tomu, že vždy, kdy by vůči soudci byla vznesena námitka podjatosti, byl by bez ohledu na její (ne)důvodnost z dalšího vedení

řízení bez dalšího vyloučen. Takový důsledek by byl zjevně absurdní a představoval by zjevnou kolizi s ústavně zaručeným právem na zákonného soudce. Zmiňuje-li stěžovatel v této souvislosti okolnosti, za nichž proběhlo jednání soudu dne 11. 7. 2012, kdy měla JUDr. Jaroslava Skoumalová údajně záměrně ztížit možnost stěžovatele porozumět přednesu referující členky senátu a zástupce žalovaného tím, že (i přes žádost zástupce stěžovatele) ponechala otevřené okno, jímž doléhal hluk z přiléhající ulice, i zde nelze než konstatovat, že nic takového z obsahu spisu krajského soudu nevyplývá. Nejvyšší správní soud je dalek jakkoli zpochybňovat či bagatelizovat stěžovatelovy sluchové obtíže, na něž v kasační stížnosti poukazuje a nehodlá tedy zpochybňovat možnost, že za určitých okolností může být vskutku v tomto směru znevýhodněn oproti jiným osobám – takový zdravotní deficit by nepochybně musel být soudem zohledněn (byl-li by na něj upozorněn) a nesměl by být stěžovateli jakkoli k újmě. Podstatné ovšem je, že i v tomto případě z protokolu o jednání na č. l. 212 a 213 nic takového neplyne. Pokud by tvrzená situace skutečně nastala a stěžovatel by se domáhal uzavření okna s tím, že pro vadu sluchu není schopen porozumět přednesům případně protokolaci, což by bylo soudem odmítnuto, měl trvat na tom, aby tato skutečnost byla zaprotokolována. Podle § 21 odst. 1 instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 505/2001-Org, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy (dále jen „vnitřní a kancelářský řád“) je povinností soudu zaprotokolovat *všechny podstatné okolnosti*, k nimž v průběhu jednání či jiného soudního roku došlo. Lze jistě připustit, že stěžovateli tento fakt nemusel být znám, nicméně i zde nezbývá než upozornit, že byl u jednání zastoupen advokátem, u něhož lze znalost této (v praxi běžně dodržované a stranami vyžadované) povinnosti soudu spravedlivě očekávat. Nyní již není možné stěžovatelem popsanou situaci relevantním způsobem verifikovat, tím méně pak lze posoudit, zda případná hluková zátěž v jednací síni měla být soudem vědomě tolerována, ve snaze ztížit stěžovateli jeho procesní možnosti. Stěžovatelem následně zaslaná podání ze dne 17. 7. 2012 (č. l. 221 spisu krajského soudu), kde popisuje vlastní šetření stran intenzity hluku stavebních prací na přilehlé ulici, a ze dne 9. 8. 2012 (na č. l. 260 téhož spisu), obsahující záznam meteorologické stanice v Brně o teplotě v městě Brně v době konání soudního jednání, společně s audiogramem, dokládajícím stav sluchových orgánů stěžovatele, nemohou dostatečně určitě rekonstruovat konkrétní situaci v soudní síni. Stěžovatel se ostatně podáními ze dne 24. 9. 2012 (založenými na č. l. 31 až 35 zdejšího soudu) jmenovitě obrátil na osoby, které měly být (jako veřejnost) přítomny v době konání soudního jednání s tím, aby se vyjádřily, zda si všimly *nestandardních podmínek* soudního jednání a *do očí bijících pochybení* soudu s tím, aby je případně potvrdily; žádná reakce na tyto žádosti však součástí spisu krajského soudu není a ani stěžovatel je zdejšímu soud nepředložil. Nezbývá tak než konstatovat, že ani tato dílčí kasační námitka nemůže být uznána za důvodnou.

Lze tedy k této skupině kasačních námitek uzavřít, že Nejvyšší správní soud ve stěžovatelem tvrzeném směru žádnou nezákonnost v procesním postupu krajského soudu nenalezl.

V rámci skupiny kasačních námitek proti procesnímu postupu krajského soudu stěžovatel dále tvrdí, že krajský soud zatížil řízení nezákonností, spočívající v tom, že nerozhodl o jeho námitce proti protokolaci ústního jednání konaného dne 28. 3. 2012 (uplatněné v podání ze dne 29. 6. 2012). Především stěžovatel namítá, že způsob, jakým byla zaprotokolována jím vznesená námitka podjatosti, neodpovídá tomu, jak byla formulována.

Z podání stěžovatele označeného jako *Námitka proti protokolu z ústního projednávání soudního sporu č. 31 A 47/2011 ze dne 28. 3. 2012*, založeného na č. l. 205 a 206 spisu krajského soudu, vyplývá, že stěžovatel namítal, že část formulací uvedených v protokolu na č. l. 192 byla zaprotokolována jinak, než je stěžovatel vyslovil; neodpovídají dle jeho názoru, tomu, co u jednání řekl, a to ani významově. Kromě důvodů, které ho vedly k uplatnění námitky podjatosti (o nichž již bylo pojednáno výše) stěžovatel uvedl, že je přesvědčen, že protokol na závěr nebyl přečten a to včetně výroku rozhodnutí. Námitku podjatosti stěžovatel neformuloval protokolovaným způsobem; dotazem předsedkyně senátu na důvod namítané podjatosti se cítil být zaskočen a tuto námitku vyjádřil pouze v obecné rovině tak, že by jeho věc neměla být souzena soudcem spjatým s komunistickou stranou, nikoliv soudcem, který byl členem KSČ. Pokud se týká konkrétní osoby, vůči níž byla tato námitka vztažena, odpověděl pouze váhavě „*Skoumalová*“, nikoliv „*JUDr. Jaroslava Skoumalová*“, neboť vycházel pouze ze svého pocitu, že takové jméno viděl v seznamu soudců, kteří byli v minulosti členy KSČ. Stěžovatel v této souvislosti namítl, že nebyl poučen o tom, že má v případě nesouhlasu s protokolací uplatnit takovou námitku bezodkladně. Poukázal též na svůj zdravotní deficit spočívající ve specifické formě nedoslýchavosti a jistým postulačním omezením (projevujícím se zvláště v okamžiku rozrušení); proto jeho reakce nemusí být v určitých situacích zcela adekvátní a může se dopustit též omylu. Jelikož mu nebylo umožněno nahrávat průběh soudního jednání, je protokol jediným záznamem z tohoto jednání. Navrhl proto opravu protokolu ve smyslu shora uvedeném a dožadoval se toho, aby jednací síň byla nadále vybavena permanentním nahrávacím zařízením.

Pokud jde o samotný protokol o jednání ze dne 28. 3. 2012, zde Nejvyšší správní soud především upozorňuje, že ústní jednání ve věci neproběhlo, neboť jednání bylo odročeno na neurčito ještě před jeho zahájením. Protokol nicméně zachycuje procesní úkony, které byly učiněny před vyhlášením tohoto usnesení. Lze konstatovat, že obsahuje všechny zákonem i prováděcími předpisy požadované náležitosti (viz dále); stěžovatel byl poučen, že z jednání nebude prováděn zvukový záznam, neboť jednací síň nedisponuje příslušným technickým zařízením, dále bylo vyhlášeno usnesení, kterým stěžovateli nebylo povoleno pořízení audiovizuálního či audio záznamu vlastními prostředky (podrobněji viz taktéž dále), stěžovatel byl také poučen o možnosti vznesení námitky podjatosti. Stěžovatel poté požádal o vyloučení soudců, kteří byli členy KSČ s tím, že má pocit, že některý z nich byl uveden na příslušném internetovém seznamu. K přímému dotazu předsedkyně senátu uvedl, že jakkoliv se toto jméno v aktuálním seznamu nevyskytuje, jde o osobu JUDr. Jaroslavy Skoumalové. Žádal proto, aby tato soudkyně byla z projednávání věci vyloučena. Následně bylo vyhlášeno usnesení o odročení jednání na neurčito, za účelem předložení věci Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o této námitce podjatosti. Protokol obsahuje záznam o tom, že byl hlasitě diktován a protokolace ukončena v 9:30 hodin; podepsán je předsedkyní senátu JUDr. Jaroslavou Skoumalovou.

K předestřeným tvrzením stěžovatele, v kontextu s výše konstatovanou částí spisu krajského soudu, je nutno především konstatovat, že argumentace stěžovatele svědčí o nepochopení procesní úpravy záznamu průběhu soudních roků, při nichž soud jedná s účastníky, provádí dokazování nebo vyhlašuje rozhodnutí. V rovině zákonné je třeba vycházet především z ustanovení § 40 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), který se vztahuje i na provádění protokolace či jiného záznamu v řízení před správními soudy

(srov. § 64 s. ř. s.). Dle odstavce prvního citovaného ustanovení se shora uvedené úkony *zaznamenávají ve formě zvukového nebo zvukově obrazového záznamu*, který se uchovává na trvalém nosiči dat, který je součástí spisu. Toto obecné pravidlo je nicméně modifikováno odstavcem 2, dle kterého *není-li pořízení záznamu možné nebo stanoví-li tak zákon, sepisuje se o úkonech, při nichž soud jedná s účastníky, provádí dokazování nebo vyhlašuje rozhodnutí, protokol. Soud může rozhodnout, že bude současně s pořízením záznamu sepsán o úkonu protokol. Nejsou-li při úkonu přítomni účastníci, zástupci ani veřejnost a soud provádí pouze listinné důkazy nebo vyhlašuje rozhodnutí, postačí pořízení protokolu. V případě rozporu protokolu a záznamu má přednost záznam.* Náležitosti protokolu jsou uvedeny v § 40 odst. 6 o. s. ř., dle kterého se *v protokolu označí projednávaná věc, uvedou se přítomní, vylíčí se průběh dokazování a uvede se obsah přednesů, poučení poskytnutá účastníkům, výroky rozhodnutí a vyjádření účastníků o tom, zda se vzdávají odvolání proti vyhlášenému rozhodnutí; nahrazuje-li protokol podání, musí mít též jeho náležitosti.* Podle ustanovení § 40 odst. 8 o. s. ř. *předseda senátu opraví v protokolu chyby v psaní a jiné zjevné nesprávnosti. Předseda senátu také rozhoduje o návrzích na doplnění protokolu a o námitkách proti jeho znění.* Analogickou úpravu obsahuje i vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů (§ 21), i vnitřní a kancelářský řád (§ 20 a § 21).

Z uvedeného je tedy evidentní, že obsah soudního protokolu musí věrným způsobem odrážet průběh příslušného soudního roku, přičemž účastníci řízení (jejich zástupci) mají právo žádat o jeho doplnění či opravu, mají-li za to, že protokol shora vysloveným požadavkům neodpovídá. Toto právo je nicméně imanentně spojeno s průběhem dotčeného soudního jednání či jiného roku, jak potvrzuje například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2004, sp. zn. 29 Odo 407/2002 (dostupné na www.nsoud.cz), dle kterého *„má-li přítomný účastník řízení (jeho zástupce) za to, že protokol o jednání neodráží věrně děj v jednací síni, je to důvodem k uplatnění námitky do protokolace, o které je soud povinen rozhodnout; povahou věci je přitom dáno, že takovou námitku může účastník, který se jednání zúčastnil (a to i prostřednictvím zástupce) uplatnit nejpozději do skončení onoho jednání“*. Z uvedeného je tedy patrno, že námitka stěžovatele proti protokolaci uplatněná až zhruba po třech měsících od konání soudního roku, jehož se účastník (zde stěžovatel) zúčastnil, je zcela bezpředmětná. Zde je nutno rovněž upozornit, že soudního roku dne 28. 3. 2012 se osobně zúčastnil též právní zástupce stěžovatele, u kterého lze spravedlivě presumovat znalost shora citované právní úpravy a konsekvence s tím spojené.

Nad rámec uvedeného považuje Nejvyšší správní soud za vhodné dodat, že v protokolu o jednání na č. l. 192 spisu krajského soudu žádné námitky stěžovatele či jeho zástupce uvedeny nejsou. Argumentace stěžovatele založená na tom, že soud přesně nezaprotokoloval obsah jeho přednesu, považuje zdejší soud za zcela absurdní, neboť mezi jeho tvrzeními v námitce ze dne 29. 6. 2012 a tím, co bylo zaprotokolováno na č. l. 192 spisu není žádný faktický rozdíl. V soudní praxi je zcela běžné (a bezvýhradně akceptované), že obsah přednesů účastníků, obsah prováděných listinných důkazů, apod. není konstatován doslovně (není-li pro opačný postup dán zvláštní důvod), nýbrž konstatuje se pouze podstatný obsah toho, co se před soudem odehrálo. Lpění stěžovatele na doslovné protokolaci toho, co u soudu uvedl, bez toho, že by způsob, jakým byl jeho přednes zaprotokolován, vykazoval jakýkoliv významový posun, je naprosto neakceptovatelný. Uvedené ostatně zcela jasně dokládá i znění ustanovení § 21 odst. 2

vnitřního a kancelářského řádu, dle kterého se do protokolu *zpravidla zapíše pouze podstatný obsah výpovědi. Jestliže je to pro posouzení věci důležité, zapíší se odpovědi vyslýchaného doslovně, popřípadě uvedou se v protokolu jednotlivé otázky a odpovědi na ně.* Pokud jsou takto formulovány požadavky na protokolaci výpovědi (svědka, účastníka či znalce), lze se s takovým způsobem protokolace nepochybně spokojit i v případě přednesů jednotlivých stran soudního sporu.

Stěžovatel v rámci nyní posuzované kasační námitky též uvedl, že krajský soud pochybil též tím, že nerozhodl ani o dalších námitkách uvedených v podání ze dne 29. 6. 2012, zejména pak o požadavku, aby jednací síň byla vybavena nahrávacím zařízením. S ohledem na výše konstatovaný obsah podání stěžovatele ze dne 29. 6. 2012 je zřejmé, že tato argumentace (kromě otázky absence nahrávacího zařízení) směřuje ke stěžovatelem tvrzenému zdravotnímu deficitu, který mu způsobuje jisté potíže při verbální komunikaci. K tomu Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá než konstatovat, že není zřejmé, jakou reakci krajského soudu na toto sdělení stěžovatel očekával. Zdejší soud je chápe tak, že šlo o jeden z argumentů, jimiž stěžovatel poukazoval na kontext protokolace jím vznesené námitky podjatosti. O této otázce však bylo již pojednáno výše. Co se týče stěžovatelova požadavku na vybavení jednací síně nahrávacím zařízením, ze shora citovaných ustanovení o. s. ř. i prováděcích předpisů je evidentní, že tyto předpisy sice preferují provádění audio(vizuálního) záznamu z prováděných soudních úkonů, i nadále však umožňují provádět protokolaci, není-li takový záznam možné provést. Tyto důvody jistě nejsou vázány na subjektivní rozhodnutí soudce, ale jsou představovány objektivními překážkami, ve smyslu nevybavení jednací síně potřebným technickým zařízením, jeho poruchou apod. Právě na absenci technického zařízení v jednací síni krajský soud stěžovatele ještě před zahájením jednání výslovně upozornil. V tomto směru jsou tedy výhrady stěžovatele k procesnímu postupu krajského soudu zcela bezpředmětné.

V rámci procesních výhrad k postupu krajského soudu stěžovatel konečně namítá, že mu, v rozporu se zákonem, nebylo umožněno pořízení audio záznamu soudního jednání dne 28. 3. 2012; z tohoto důvodu si pak tento záznam nepořizoval ani na ústním jednání dne 11. 7. 2012, neboť vycházel z toho, že tento zákaz se vztahuje i na další jednání. Stěžovateli lze přisvědčit potud, že rozhodnutí předsedkyně senátu nepovolit stěžovateli nejen audiovizuální, ale ani audio záznam soudního jednání, bylo vskutku v rozporu s platnou právní úpravou. Stěžovatel zcela přiléhavě poukazuje na ustanovení § 6 odst. 3 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, dle kterého *uskutečňovat obrazové nebo zvukové přenosy a pořizovat obrazové záznamy v průběhu soudního jednání lze jen s předchozím souhlasem předsedy senátu nebo samosoudce. S vědomím předsedy senátu nebo samosoudce lze pořizovat zvukové záznamy; kdyby způsob jejich provádění mohl narušit průběh nebo důstojnost jednání, může předseda senátu nebo samosoudce jejich pořizování zakázat.* Z tohoto pohledu tedy usnesení, kterým nebylo provádění záznamu z ústního jednání stěžovateli povoleno, je, v části týkající se audio záznamu, v rozporu se zákonem předpokládaným postupem. Právo účastníka řízení pořizovat si (s vědomím, nikoliv souhlasem, předsedy senátu) záznam z ústního jednání je přitom výrazem ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces, konkrétně pak požadavku na veřejnost ústního jednání. Pořízení zvukového záznamu by ostatně mohlo sloužit i k verifikaci průběhu soudního jednání, jak je zachyceno v protokolu, na což stěžovatel ostatně taktéž *implicite* poukazuje. V tomto případě se tedy jedná o zjevné procesní pochybení krajského soudu. Nelze ovšem přehlédnout, že ne každé procesní pochybení krajského soudu vede nutně ke

zrušení meritorního rozhodnutí, které z řízení zatíženého takovou vadou vzešlo. Tento závěr se zcela jasně podává z dikce ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., dle kterého lze kasační stížnost podat (mimo jiné) z důvodu tvrzené vady řízení před soudem, *mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*. Optikou této zásady je tedy nutno posoudit, zda chybný procesní postup krajského soudu má být důvodem pro zrušení rozsudku napadeného kasační stížnosti. Zde je nejprve nutno upozornit, že stěžovatel v kasační stížnosti s tímto procesním pochybením nespojuje konkrétní zásah do svých procesních práv, z čehož by bylo možné dovodit i nezákonnost meritorního rozhodnutí (napadeného rozsudku). Nadto, a to je pro věc zásadní, stěžovatel zcela přehlíží fakt, že usnesení, kterým mu nebylo povoleno provádět jakýkoliv záznam soudního jednání, bylo vyhlášeno ještě před zahájením jednání ve věci. Není pochyb o tom, že jednání ve věci proběhlo až dne 11. 7. 2012, přičemž dne 28. 3. 2012 k zahájení jednání vůbec nedošlo, a to s ohledem na námitku podjatosti vznesenou stěžovatelem. Pokud tedy soudní jednání dne 28. 3. 2012 vůbec neproběhlo, nemohl vadný procesní postup krajského soudu stěžovatele jakkoliv zkrátit na jeho procesních právech. Pokud jde o jednání dne 11. 7. 2012, z obsahu protokolu na č. l. 212 a 213 spisu krajského soudu z ničeho nevyplývá, že by se stěžovatel svého procesního oprávnění vyplývajícího z ustanovení § 6 odst. 3 zákona o soudech a soudcích jakkoliv domáhal, tím méně pak, že by mu toto právo bylo ze strany krajského soudu upíráno. Tvrzení stěžovatele, že měl za to, že odmítnutí provedení audio záznamu ze dne 28. 3. 2012 se vztahuje i na jednání konané dne 11. 7. 2012, považuje Nejvyšší správní soud za účelové. Jak bylo již opakovaně konstatováno, stěžovatel byl i při tomto soudním jednání zastoupen advokátem a lze tak předpokládat, že pokud by právo na pořízení audio záznamu hodlal při tomto jednání uplatnit, domáhal by se jej u soudu za použití stejné argumentace, jak to učinil nyní v kasační stížnosti. Lze tedy konstatovat, že i přes nesprávný postup Krajského soudu v Brně nemohlo dojít k žádnému zásahu do procesních práv stěžovatele.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti, tak Nejvyšší správní soud uzavírá, že ani další skupina procesních námitek stěžovatele není důvodná.

Stěžovatel konečně pod bodem X. kasační stížnosti namítá, že krajský soud rozhodl nesprávně i pokud jde o otázku nákladů řízení; tvrdí, že měl být zohledněn jeho procesní úspěch v řízení o kasační stížnosti proti předcházejícímu rozhodnutí krajského soudu, kterým byla jeho žaloba původně odmítnuta. Vzhledem k tomu, že kasační stížnost stěžovatele směřuje nejen proti výroku o nákladech řízení, ale i proti výroku krajského soudu ve věci samé, výluka vyplývající z ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s., dle kterého je kasační stížnost nepřípustná, směřuje-li jen proti výroku o nákladech řízení, se neuplatní. Nejvyšší správní soud se tedy touto argumentací zabýval věcně, je nicméně nucen konstatovat, že jde ze strany stěžovatele o nepochopení principu procesní úspěšnosti, coby kritéria pro přiznání náhrady nákladů řízení. Obecné pravidlo, dle kterého je rozhodováno o náhradě nákladů řízení, je-li soudem rozhodováno meritorně, je uvedeno v ustanovení § 60 odst. 1, větě první s. ř. s., dle kterého *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.* Toto pravidlo je nutno vykládat tak že procesní úspěch ve věci je poměřován konečným výsledkem soudního řízení. Zdejší soud se k této otázce vyslovil například v rozsudku ze dne 28. 1. 2010, č. j. 4 Ads 154/2009 – 35 tak, že „*z hlediska rozhodování o nákladech* (řízení) *je podstatný jeho celkový výsledek a nikoliv dílčí úspěch účastníka řízení v některém stádiu řízení ve správním soudnictví*“.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, nezbylo mu, než ji za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s., rozsudkem zamítnout.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto ve smyslu již výše citovaného ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Jelikož stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2013

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu